

HERNÍ VÝVOJÁŘ DANIEL VÁVRA, MATEMATIK A ANALYTIK MARIAN KECHLIBAR JSOU ZAKLADATELÉ NOVÉ SPOLEČNOSTI PRO OBRANU SVOBODY PROJEVU A PŘINÁŠEJÍ DŮLEŽITÉ INFORMACE

- CZ24 News | 2. dubna 2021

ČESKO: Nově založená Společnost pro obranu svobody projevu měla aprílové povídání s novináři. Její zakladatelé, herní vývojář Daniel Vávra, matematik a analytik Marian Kechlibar a manažer Vastimil Veselý nastínili, o co společnosti jde a co budou požadovat po politických stranách. Cenzura na sociálních sítích se dle nich má stát tématem příštích voleb. Shánějí podporu osobností i médií, na své straně mají např. pivovarníka Bernarda a další. Ale na média padla také řádka stížností.

Jako první hovořil Daniel Vávra. Ten odpověděl na otázku, proč se v této oblasti angažuje, řekl, že má již dlouho snahu měnit věci k lepšímu. Ale také zmínil, že na popud aktivistické skupiny se ho snažila světová média zničit. Jednalo se o aféru s jím vyvíjenou počítačovou hrou Kingdom Come: Deliverance. U této hry vadilo jistým aktivistickým kruhům, že v příběhu, který je zasazen do vrcholného středověku v českých zemích, nebyl ani jeden černoš.

Šikanu ze strany provozovatelů sociálních sítí má tedy z první ruky. Uvedl, že začal spolupracovat s Marianem Kechlibarem, Vlastimilem Veselým a dalšími, protože chce zabránit nástupu nové totality. A podotkl, že tato předpověď vyšla, v některých ohledech se dokonce staly věci horší, než očekávali a o řadě věcí se kvůli povaze cenzury ještě neví. Jako příklad dal sociální síť Parler, která chtěla být konkurencí pro ty již zaběhnuté, ale byla zlikvidována kartelem, který jí odepřel hosting i

platební služby.

„Nevidíme to, co nevidíme,“ popsal situaci, kdy například účet není zablokovaný, ale nezobrazuje se ani těm, kdo daný účet sledují a uživatel účtu nemá jak tento stav zjistit. „To jednoznačně ovlivňuje výsledky voleb,“ pokračoval Vávra s odkazem na aféru syna prezidenta Bidena, jež dle deníku New York Post obchodoval s Čínou, ale na sociálních sítích byly odkazy na New York Post blokovány, stejně jako samotný účet deníku. Sítě dle něho už cenzurují i diskuzi o ovlivňování voleb.

Dle Vávry se snaha o cenzuru velmi zřetelně projevila při epidemii covidu, kdy sociální sítě mazaly disentanční názory, které se neshodovaly se stanovisky WHO, ačkoliv samotné WHO svá stanoviska měnilo.

Kvůli nedostatku volného času založili společnost, která se bude snažit upozorňovat a medializovat tyto případy, od uživatelů sociálních sítí mají již přes 100 stížností. V této otázce také hodlá [Společnost pro obranu svobody projevu](#) spolupracovat s právníky a také morálně a mediálně pomoci těm, kterým se něco takového děje. Jako svůj osobní zájem Daniel Vávra zmínil, že by si chtěl posvětit na tzv. ověřovače faktů a podrobit analýze jejich vývody, např. u známého serveru Manipulátoři.cz.

Další ze zakládajících členů, Vlastimil Veselý, řekl, že jemu Facebook smazal pouze dva příspěvky, jeden obsahoval informaci o aktivistovi Tommy Robinsonovi a další fotografii z kontroverzní divadelní hry Naše násilí, vaše násilí. Jako důvod založení petice a společnosti uvedl, že téma cenzury média tzv. nezvedla. Dle Veselého by cenzura sociálních sítí a obrana před ní měla být tématem říjnových voleb. Jejich cílem je také monitorovat a medializovat, jak se k tomuto tématu staví politické strany. Zmínil také, že hledají podporu u významných osobností, do poradního sboru už přijali prof. Ivo Budila, advokátku Janu Zwyrtek Hamplovou, moderátorku Martinu Kociánovou a také pivovarníka Stanislava Bernarda, jehož pivovar je i partnerem projektu. Veselý uvedl, že inspiraci chtějí čerpat v Polsku a Maďarsku, které už zákony týkající se sociálních sítí mají. V této souvislosti podotkl, že v Česku zatím nemá nikdo mandát jednat jménem České republiky s nadnárodními společnostmi ohledně sociálních sítí.

Jako odstrašující příklad Vlastimil Veselý zmínil britské ostrovy, kde se kvůli tlaku neziskových organizací evidují sice ne trestné, ale „nenávistné“ incidenty, ke kterým pak mají přístup i firmy.

Jménem Společnosti pro obranu svobody projevu se obrátili na politické strany i na prezidenta a mají snahu domluvit se se všemi. Jak Veselý uvedl, po půl roce už jim nestačí u stran jen ochota se o tématu bavit, ale je třeba, aby měly nějaký návrh, jak zatrhnout utahování šroubů.

Matematik Marian Kechlibar označil za iluzi, že by nadnárodní korporace a státní moc nebyly spojené, prý vzájemně prorůstají a v této souvislosti zmínil Nicka Clegga, bývalého šéfa parlamentní strany ve Velké Británii, který je nyní viceprezidentem pro komunikaci Facebooku. Varoval před koncentrací moci, která vede k autoritářství. „Snadno se začne u zjevných pitomostí, ale může se pokračovat věcmi, které vadí panu ministrovi,“ řekl o mazání příspěvků.

Pokračoval latinským úslovím „Kdo hlídá hlídače“. Dle Kechlibara pozice „mazačů“ lákají určitý druh lidí. Přiznal, že Společnost pro obranu svobody projevu brání i svobodu šířit blbosti. Prohlásil, že výhodou demokracie oproti diktatuře je, že může změnit směr, protože na nesmyslnost tohoto směru upozorní i třeba „neotesanci“. A díky tomu neproběhne např. Velký skok vpřed, který v Číně stál životy milionů lidí.

Z řad publika přišel dotaz na chystanou legislativu Evropské unie, takzvaný Digital Services Act (DSA). Vlastimil Veselý uvedl, že na stanovisku k tomuto návrhu pracují angažovaní právníci, protože samotný zákon má 80 stran, stanovisko tudíž nemůže být jednoduché. Části DSA jsou prý v pořádku,

ale nacházejí se v něm „hrozivé“ pasáže, např. „Výběr skupiny důvěryhodných nahlašovatelů, kteří budou nahlašovat xenofobní obsah.“ Veselý také zmínil, že se liší postup USA, kde alespoň za Donalda Trumpa byla snaha síť dotlačit k tomu, aby uživatelé měli možnost vypnout filtr, který třídí, co uvidí, zatímco Evropa prosazuje větší regulaci. Podotkl, že frakce v europarlamentu povětšinou nemají utvořený postoj k DSA.

Daniel Vávra popsal ještě další příhody se sociálními sítěmi. Když Kateřina Stojanová mluvila o prázdných a nevyužitých bytech, v sarkastickém příspěvku ji nazval soudružkou. Následně mu, zřejmě kvůli masivnímu nahlašování jeho příspěvku, byl zablokován účet. Doplnil, že Facebook stupňuje postihy, tedy že zákazy jsou delší a nakonec může dojít ke smazání účtu. U něho samotného by to prý znamenalo, že přijde o dlouho budovanou základnu sledovatelů čítající 40 tisíc lidí. Dodal, že blokace účtu byla neoprávněná, žádná pravidla neporušil a navíc se nejednalo o status sprostý, ani nepravdivý. A jemu prý lidé píšou horší věci.

Nechápu společnost, která nechává své jedince umrznout na ulici, zatímco vlastní tisíce úplně prázdných a nevyužitých bytů. Musíme přestat vést dehumanizační frky “zaslouží si to / chtějí to tak” a okamžitě přijmout pořádný zákon o sociálním bydlení.

[#PrávoNaBydleníJeLidskéPrávo](#)

— Kateřina Stojanová (@KaterinaStojan) [February 9, 2021](#)

Vyvracel také argument, že by Česko bylo oproti nadnárodní korporaci bezmocné. Dle informací z médií Facebook bere státní moc vážně, například když Vietnam či Turecko žádají cenzuru, obvykle ji dostanou, „stačí zadupat“. Dle herního vývojáře by tedy stálo zato zadupat za svobodu projevu. Že se Facebook bude požadavky Česka zabývat prý vyplývá z toho, že zde provozuje byznys. Za každého uživatele na světě má společnost údajně v průměru příjem 5 dolarů a v Česku to bude více než průměr.

Publicista Petr Koubský se tázal, jaké mají být meze svobody projevu, zda má končit u výzev k násilí. A také položil otázku, zda se v české společnosti jedná o téma, o které je zájem, případně jak ho vzbudit. Marian Kechlibar míní, že o toto téma zájem je, podle něho většina lidí podporuje změnu zákona, aby za výroky na internetu padaly pouze podmíněné tresty. Vlastimil Veselý se pak vyslovil pro to, aby trestné bylo jen to, co by bylo trestné i v reálném světě.

Daniel Vávra míní, že když někdo bude někoho pomlouvat, tak je to záležitost pro soudy a dodal, že z vlastní zkušenosti ví, že již teď je problém se v Česku domoci spravedlnosti, když jde o žalobu za pomluvu a to by bylo záhodno změnit, ne sociální síť. Pokud jde o to, zda se jedná o validní a použitelné téma, dle jeho názoru ano. Diskriminování sociálními sítěmi jsou z jeho zkušenosti např. držitelé zbraní, protože diskuze o nich jsou mazány a zmínil, že kvůli tomu, že v angličtině se řekne puška „rifle“, tak byly mazány i inzeráty typu „prodám rifle“.

Podle něho vadí cenzura většině společnosti, jediní, kterým vyhovuje, jsou tzv. vzdělaní lidé. Boj proti dezinformacím je prý zbytečný, protože tzv. dezinformační média mají mizivou sledovanost (např. Aeronet). A navíc, lidé je vyhledávají dle Vávry kvůli tomu, že se některým tématům, jako např. cenzuře projevů, mainstreamová média nechtějí věnovat.

Marian Kechlibar k médiím podotkl, že poprvé v historii je procenzurní samotná novinářská profese a to ne z popudu nějakého vládce či diktátora. Míní, že je lepší být preventivně připraven, že tento trend se objeví i v Česku a před umlčováním nás může chránit i zkušenost z komunismu. Vlastimil Veselý pak vysvětlil, že jim trvalo dlouho získat pro Společnost pro obranu svobody projevu oficiální uznání na sociálních sítích, ale pro rozšíření povědomí bude třeba i pomoc klasických médií.

Od youtubera Bratříčka přišla pro zakladatele pochvala, že společnost založili, nicméně sám pochyboval, že média projektu budou nápomocná. Sama prý preferují, pokud je kanálů, na kterých je možné získat informace, méně. Dle jeho názoru by se Společnost měla zaměřit na to, aby v ní nebyli jen staří heterosexuální pravičáci, a také na oslovení veřejnosti.

Zde si opět vzal slovo Daniel Vávra, který zmínil své tři díly pořadu Jáma pekel o cenzuře, které měly sledovanost 150-200 tisíc lidí. „To už není úplně málo,“ prohodil a dodal, že odkazy tzv. dezinformačních médií tvoří jen zlomek z této sledovanosti, lidé o toto téma mají skutečně zájem. Marginálním tématem je cenzura pro novináře a pro politiky. I podle něho jsou novináři pro to, aby se cenzurovalo, zmínil vyhazovy zkušených veteránů z New York Times. Pokud to tak bude pokračovat, tak dle Vávry zbudou v médiích pouze extrémisté. Doplnil, že řada novinářů, protože na Facebooku a jiných sociálních médiích šíří „ty správné“ názory, tak tento problém nepocituje.

Řešilo se také, zda se jedná o pravicové či levicové téma, případně jak zaujmout i levicové voliče. Zúčastnění se shodli, že se jedná o téma, které prochází jak pravicí, tak levicí. Daniel Vávra podotkl, že to koneckonců dokazuje i to, že v petici je podepsána jak senátorka Miroslava Němcová, tak prezidentův mluvčí Jiří Ovčáček. Ovšem také přiznal, že to, kdo se k petici hlásí, ovlivňuje další, tedy že někteří lidé nepodepíší kvůli těm, kteří už podepsaní jsou.

Od Mariana Kechlibara zaznělo ještě jedno upozornění, a to na technickou stránku věci. Tedy že na sociálních sítích vládnu roboti, tedy algoritmy. A roboti jsou hloupí.

K závěru zaznělo, co by se se situací dalo dělat. Od manažerky společnosti Gabriely Sedláčkové zazněl návrh, že by bylo záhodno, aby měl Facebook (případně asi i další sociální sítě) v Česku svou pobočku, protože běžný člověk se ke kontaktu na společnost nedostane. Vlastimil Veselý uvedl, že Společnost pro obranu svobody projevu podporuje dva návrhy. Tedy aby internetoví giganti měli povinnost mít v Česku svou pobočku. A také, aby měli občané ČR právo na transparentní reklamační proces, když budou mít pocit, že jim společnost činí příkoří. Tak, jak na něj mají nárok u jiných služeb.

Zde však padla z řad sledujících námitka, že Česko již má pobočku firmy Google. Ale když se na ni chce někdo obrátit, např. při žádosti o rozhovor, stanovisko nebo vysvětlení, pobočka odpoví, že to řeší mateřská společnost. Na kterou není kontakt.

Zdroj: <https://www.parlamentnilisty.cz/>